

TYGIEL O ŁODZI

Publikacja nosi tytuł ***Dobre miasto Łódź. Było i będzie*** - taki napis widnieje na typowej dla "Tygla", typograficznej okładce Zbigniewa Koszałkowskiego. W numerze znalazło się ponad 30 tekstów - przegląd tego, co w czasopiśmie ukazało się na temat naszego miasta. Są rozmowy, eseje, portrety twórców. Przy każdym tekście podany jest pierwodruk - data i numer "Tygla Kultury", z którego tekst został zaczerpnięty. Kilku autorów - poproszonych przez redakcję - dopisało po latach krótkie notki na temat swoich materiałów. Opisują w nich okoliczności powstania tekstu, zastanawiają się, co się w opisywanej materii zmieniło (niektóre teksty mają już prawie 20 lat).

Całość podzielono na cztery części, których tytuły wyjaśniają charakter umieszczonych w nich tekstów. Mamy więc *Sześć wieków Łodzi*, *Łódź - tygiel kultur*, *Łódź kulturalną* i *Plan miasta* (ta ostatnia część poświęcona jest dzielnicom, budynkom i ulicom, urbanistyce i antropologii, literacko ujętej socjologii miasta). Na koniec jest jeszcze proza Marcina Sobieszczęńskiego, nowe wiersze Jerzego Jarniewicza i Piotra Groblińskiego (obaj mają w numerze też swoje teksty o Łodzi) i trochę kulturalnych aktualności. Całość ilustrowana zdjęciami Łodzi z różnych lat.

Imponująca jest lista autorów - o historii Łodzi piszą Paweł Spodenkiewicz, Krzysztof Woźniak, Paweł Próchniak, francuski pisarz Pierre Guicheney, Alexander Klugsman, do tego wywiad z Henrykiem Smasonowiczem i dyskusja, w której biorą udział m.in. Jerzy Grohman, Arnold Mostowicz i Paweł Samuś. O wielokulturowości wypowiadają się Marek Budziarek, Wojciech Górecki, Joanna Podolska, Krystyna Radziszewska, Paweł Rutkiewicz czy Karl-Heinz Goepfert. Część trzecia to m.in. portrety łódzkich artystów : Jacka Bierezina, Zdzisława Jaskuły, Witolda Sułkowskiego, Zbigniewa Dominiaka. Są też rozmowy z Janem Klatą i Krystyną Potocką-Suwalską z Galerii Manhattan, jest też laudacja na cześć Andrzeja Wajdy z okazji przyznania mu tytułu doktora honoris causa UŁ i jego wystąpienie na uroczystości nadania tytułu. O Łodzi na mapach - tych dosłownych i tych mentalnych, a także o architekturze miasta piszą wspomniani już poeci oraz Krzysztof Stefański, Mariusz Gaworczyk i Agnieszka Cytacka.

O czym jest ta opowieść? W jaką całość układa się ta bardzo ciekawie dobrana mozaika tekstów? By odpowiedzieć na te pytania, zajrzyjmy do pierwszego i ostatniego tekstu. W pierwszej rozmowie Henryk Samsonowicz, wybitny historyk średniowiecza, mówi o początkach Łodzi: *sprawa przeszłości tego regionu jest ciekawa*. W ostatnim tekście Agnieszka Cytacka stwierdza: *Od kilku dekad dominującym zagadnieniem w badaniach nad kulturą jest pojęcie tożsamości*. I tak właśnie można czytać antologię "tyglowych" tekstów - jako próbę określenia tożsamości Łodzi, odkrycia ciekawej historii tego miejsca na mapie.